

Szczecin, dnia 28 maja 2019 r.

**Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Szczecinie**

3201-IWW.0921.4.2019.31

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie – działając na podstawie art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 25 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2018 r., poz. 508 j.t.) – zrealizował kontrolę działalności Urzędu Skarbowego w Gryfinie z siedzibą przy ul. Szczecińskiej 24, 74-100 Gryfino.

Kontrola przeprowadzona została w dniach 11.02.2019 – 22.02.2019 r. przez eksperta skarbowego i eksperta skarbowego, na podstawie wydanych przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 6/2019 i 7/2019 z dnia 07.02.2019 r.

Przedmiot kontroli: Prawidłowość i terminowość dokonywania zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Okres objęty kontrolą: od 01.01.2018 r. do dnia rozpoczęcia kontroli (w tym zeznania podatkowe/korekty złożone za 2017 r. i lata wcześniejsze).

Stanowisko Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gryfinie w kontrolowanym okresie zajmował:

- Pan Stefan Ragan

Kontrolę odnotowano w książce kontroli Urzędu pod pozycją 1/2019.

W trakcie czynności kontrolnych badaniu poddane zostały następujące obszary:

1. Organizacja pracy i uregulowania wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru.

Zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego obowiązującego w kontrolowanym okresie (Zarządzenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie nr 23/2017 z dnia 09.03.2017 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Urzędowi Skarbowemu w Gryfinie¹) obowiązującego w kontrolowanym okresie, zadaniami związanymi z obsługą zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych zajmują się:

- Dział Obsługi Bezpośredniej (SOB),
- Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej (SKA),
- Referat Rachunkowości (SER)

Na podstawie informacji uzyskanych w dn. 19.02.2019 r. (pismo nr 3207-ZN.090.3.2019) ustalono, że obsługą zwrotu nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych, zajmuje się 4 pracowników: 2 osoby z Działu Obsługi Bezpośredniej, 1 osoba z Drugiego Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej (SKA-2), 1 osoba z Referatu Rachunkowości.

Zakres wykonywanych zadań pracowników znajduje potwierdzenie w kartach „Zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialność”. Zadania przypisane regulaminem organizacyjnym poszczególnym komórkom organizacyjnym mają odzwierciedlenie w badanych indywidualnych Zakresach obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników.

(Dowód: akta kontroli str. 94, 105-115)

Zgodnie z zapisami regulaminu organizacyjnego obowiązującego w kontrolowanym okresie bezpośredni nadzór nad w/w komórkami organizacyjnymi sprawują:

- Naczelnik Urzędu (Referat Rachunkowości),
- Zastępca Naczelnika Urzędu (Dział Obsługi Bezpośredniej, Dział Czynności Analitycznych i Sprawdzających oraz Identyfikacji i Weryfikacji Poprawności Rejestracji Podatników oraz Wymiany Informacji Międzynarodowej).

Na podstawie informacji przekazanej w dniu 08.02.2019 r. przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gryfinie (pismo nr 3207-ZN.09.1.2019) ustalono, że obecnie w Urzędzie nie ma

¹ Tekst ujednolicony zarządzenie Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie nr 188/2017 z dn. 20.09.2017 r.

procedur wewnętrznych dotyczących zakresu objętego kontrolą. Obieg dokumentów i sposób działania, od momentu wpływu zeznania podatkowego do dokonania zwrotu nadpłaty, wynika z przyjętych i utrwalonych w ubiegłych latach praktyk.

W Dziale Obsługi Bezpośredniej (SOB) w trakcie *Akcji PIT* systematycznie, jeden raz w tygodniu, wykonywane są raporty o wykazanej po raz pierwszy w Urzędzie nadpłacie w minimalnej wysokości 1 000, 00 zł. Podatnicy wykazani w raporcie są wzywani do czynności sprawdzających.

Kryteria weryfikacji zeznań z wykazanymi nadpłatami ustalone zostały decyzją Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gryfinie nr 7 z dn. 10 lutego 2015 r. w *sprawie czynności sprawdzających i kontroli dotyczących nadpłat podatków dochodowych z zeznań rocznych w Urzędzie Skarbowym w Gryfinie*. Z wyjaśnień udzielonych przez Z-cę Naczelnika Urzędu w dniu 19.02.2019 r. (pismo nr 3207-ZN.090.3.2019) wynika, że w związku z wejściem struktury Krajowej Administracji Skarbowej formalnie nie obowiązują akty prawa wewnętrznego wydane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w formie decyzji i zarządzeń. Procedura określona w ww. decyzji pozostaje w wewnętrznym obiegu, jako przyjęta praktyka weryfikacji zwrotów nadpłat w podatku dochodowym.

(dowód: akta kontroli str. 21-22)

Zgodnie z ww. decyzją zeznania podatkowe w podatkach dochodowych, z których wynika kwota nadpłaty:

1. Dla PIT-37 w wysokości od 6 000,00 zł, z wyłączeniem zeznań rocznych, które były weryfikowane w danym zakresie w latach ubiegłych;
2. Dla PIT-28, PIT-36, PIT-36L w wysokości od 8 000, 00 zł;
3. Dla CIT-8 w wysokości od 10 000,00 zł

podlegają czynnościom sprawdzającym.

Zgodnie z § 4 ww. decyzji w uzasadnionych przypadkach komórka organizacyjna właściwa w zakresie czynności sprawdzających poddaje czynnościom sprawdzającym zeznania podatkowe, z których wynika kwota niższa niż wyżej wskazana lub przygotowuje wniosek, zgodnie z obowiązującymi uregulowaniami wewnętrznymi, o przeprowadzenie kontroli w zakresie sprawdzenia prawidłowości i rzetelności wywiązywania się podatników z obowiązków podatkowych.

Akceptacja kwot zwrotów przez osoby upoważnione wynika z *Tabeli stałych uprawnień udzielonych odrębnie pracownikom w imiennych upoważnieniach przez Naczelnika Urzędu*

Skarbowego w Gryfinie oraz zakres uprawnień zastrzeżonych do wyłącznej kompetencji Naczelnika z 26 sierpnia 2016 r.

Zgodnie z informacją przekazaną w dn. 11.02.2019 r. przez Naczelnika Urzędu (pismo nr 3207-ZN.09.2.2019) obieg dokumentów oraz obsługa deklaracji z wykazaną nadpłatą od chwili wpływu deklaracji do urzędu do momentu wypłaty na rachunek bankowy przedstawia się następująco:

1. Zeznania papierowe wpływające do Urzędu są przekazywane do Działu Obsługi Bezpośredniej (SOB) do wprowadzenia do systemu POLTAX. Prawidłowe deklaracje są zatwierdzane, tworzone są rejestry p/o, na których następuje akceptacja kwot nadpłat przez upoważnione osoby oraz czynności weryfikacyjne (podstawowe, bez udziału podatnika) dotyczące kwoty nadpłaty powyżej 3000 zł. Następnie rejestry są przekazywane do Referatu Rachunkowości (SER). Błędne zeznania są na bieżąco weryfikowane, a podatnicy wzywani do poprawy lub złożenia korekty deklaracji.
2. Zeznania elektroniczne są odbierane na bieżąco z systemu SPED. Dalszy tryb postępowania, jak z zeznaniami papierowymi.
3. Weryfikacja zgodności danych zawartych w PIT-37 z informacjami zawartymi w deklaracjach PIT-11, PIT-8C, PIT-40A, PIT-11A weryfikowana jest systemowo w POLTAX przy wprowadzaniu zeznania podatkowego.
4. W Referacie Rachunkowości (SER), po otrzymaniu rejestrów p/o dla zeznań PIT-37, PIT-36 podatników nieprowadzących działalności gospodarczej, pracownik sprawdza, czy paczki są kompletne, czy nadpłaty są zaakceptowane do zwrotu, a następnie odnotowuje ich przyjęcie w „Ewidencje US” w ewidencji paczek. Po odnotowaniu przyjęcia paczek, rejestry są zatwierdzane w systemie POLTAX i POLTAX 2B. Uprawniony pracownik księguje zbiorczo przypisy i odpisy wynikające z zatwierdzonych rejestrów. Zwroty nadpłat dokonywane są według daty wpływu zeznania do urzędu:
 - w przypadku zeznań elektronicznych na podstawie rejestrów p/o,
 - w przypadku zeznań papierowych na podstawie deklaracji znajdujących się w danej paczce.
5. Pracownik dokonujący zwrotu nadpłaty sprawdza, czy podatnik lub małżonek (w przypadku zeznań wspólnych) posiada zaległości podatkowe, czy prowadzone jest postępowanie egzekucyjne i czy posiada aktualne zajęcia wierzytelności. W przypadku braku zaległości dokonuje zwrotu nadpłaty w sposób wskazany w zeznaniu lub przy

braku wskazania w pierwszej kolejności na aktualny rachunek bankowy, a w przypadku braku rachunku, za pośrednictwem poczty lub wypłaty w gotówce. Po dokonaniu zwrotów z danego rejestru p/o sporządzany jest raport o oczekujących zwrotach celem sprawdzenia, czy wszystkie zwroty zostały dokonane.

W przypadku, gdy podatnicy:

- posiadają zaległości w egzekucji raport przekazywany jest do komórki egzekucyjnej celem zajęcia nadpłaty,
- posiadają aktualne zajęcia wierzytelności raport przekazywany jest na stanowisko do spraw obsługi zajęć komorniczych celem dalszej obsługi w tym zakresie.

6. Po otrzymaniu z komórki SOB rejestrów p/o dla zeznań PIT-36 podatników prowadzących działalność gospodarczą, PIT-36L, PIT-28 pracownik SER sprawdza, czy paczki są kompletne, a następnie odnotowuje ich przyjęcie w „Ewidencje US” w ewidencji paczek. Po odnotowaniu przyjęcia paczek, rejestry są zatwierdzane w systemie POLTAX i POLTAX 2B. Uprawniony pracownik księguje zbiorczo przypisy i odpisy wynikające z zatwierdzonych rejestrów.

Po zaksięgowaniu deklaracji do każdej deklaracji sporządza się kartę weryfikacji zeznania rocznego w zakresie zgodności wpłaconych zaliczek miesięcznych, następnie dokonuje się sprawdzenia, czy kwota wpłaconych zaliczek wykazanych w zeznaniu jest zgodna z kwotą zaksięgowaną na karcie kontowej podatnika. W przypadku niezgodności zmieniany jest ręcznie rodzaj przypisu na karcie kontowej z „A” na „BZ”. W przypadku, gdy możliwy jest kontakt telefoniczny z podatnikiem wyjaśnia się zaistniałą sytuację i informuje o konieczności złożenia korekty deklaracji. Jeżeli kontakt jest niemożliwy, do podatnika wysyłane jest wezwanie w sprawie wyjaśnienia różnic w zaliczkach.

Zweryfikowane paczki zeznań z załączonymi kartami weryfikacji zostają przekazane do SOB. Akceptacja nadpłat wynikających z deklaracji złożonych przez podatników prowadzących działalność gospodarczą następuje na kartach weryfikacji.

Po zaakceptowaniu nadpłat paczki przyjmowane są przez pracownika SER. Dokonywanie zaakceptowanych zwrotów nadpłat odbywa się analogicznie jak zwrotów nadpłat wynikających z PIT-37.

Po zakończeniu Akcji PIT wykonywane są raporty z aplikacji e-Orus i prowadzone są czynności sprawdzające z udziałem podatnika w zakresie prawidłowości wykazanych ulg i odliczeń. Sporządzane są następujące raporty:

- wykaz odliczenia internet 3 lata,
- wykaz osób fizycznych PIT-37/36 nie indywidualnie z PPL, PPE, KP, zmarły, dzieci,
- wykaz złożonych dokumentów po terminie, zawiadomienia KKS PIT-36L,
- wykaz złożonych dokumentów po terminie, zawiadomienia KKS PIT-28,
- wykaz złożonych dokumentów po terminie, zawiadomienia KKS PIT-36,
- wykaz dzieci, które wystąpiły x razy na PIT/O,
- wykaz osób fizycznych wspólne PIT-37, PIT-36 umowa małżeńska CZM.

(Dowód: akta kontroli str. 30-32)

Zgodnie z informacją przekazaną w dn. 15.02.2019 r. przez Z-cę Naczelnika Urzędu (pismo nr 3207-SOB.09.1.2019) w kontrolowanym okresie nie przeprowadzono kontroli funkcjonalnych w zakresie zwrotu nadpłat w podatku dochodowym.

(Dowód: akta kontroli str. 75)

1.2 Weryfikacja przydzielonych uprawnień (POLTAX oraz POLTAX2B) pracownikom wykonującym zadania związane z przedmiotem kontroli.

W oparciu o raport *Konflikt uprawnień* dotyczący uprawnień nadanych pracownikom Urzędu Skarbowego w Gryfinie ustalono, iż:

- pracownik Referatu Spraw Wierzycielskich posiada w systemie POLTAX oprócz uprawnień z obszaru wymiaru, również uprawnienia z obszaru rejestracja - REJPRAC (rejestracja osoby fizycznej/organizacji).

Z udzielonych przez Naczelnika Urzędu w dniu 08.03.2019 r. wyjaśnień wynika, że *pracownik w 2018 r. świadczył pracę na stanowisku referenta w Dziale Obsługi Bezpośredniej. Uprawnienia REJPRAC zostały nadane pracownikowi na wniosek kierownika SOB w związku z wprowadzaniem do POLTAX zeznań podatkowych w toku Akcji PIT 2018. Po zakończeniu Akcji PIT pracownik został formalnie przeniesiony służbowo do Referatu Spraw Wierzycielskich, jednak w praktyce rozpoczął pracę w SEW dopiero z początkiem roku 2019. Było to związane z decyzją Dyrektora IAS w Szczecinie o czasowym przeniesieniu pracownika do COW, gdzie pracownik świadczył pracę w okresie od 17.09.2018 r. do 14.12.2018 r. Powyższe okoliczności oraz długa nieobecność kierownika SEW miały bezpośredni wpływ na przeoczenie związane z brakiem wniosku o odebranie przedmiotowych uprawnień. W chwili obecnej uprawnienia REJPRAC nie przysługują pracownikowi.*

Ponadto, w oparciu o przedmiotowy raport nie stwierdzono posiadania przez pracowników komórki SER uprawnień w systemie POLTAX do wprowadzania i zatwierdzania dokumentów wraz z jednoczesnym zaksięgowaniem i zwrotem nadpłaty w podsystemie POTAX2B.

(Dowód: akta kontroli str. 296)

Ocena cząstkowa w badanym obszarze – pozytywna

2. Liczba zwrotów nadpłat podatku dochodowego od osób fizycznych (wykazanych w PIT-37, PIT-36, PIT-36L, oraz zryczałtowanego podatku dochodowego PIT-28) za 2017 rok.

2.1 Na podstawie informacji przekazanej w dniu 11.02.2019 r. przez Urząd Skarbowy w Gryfinie ustalono liczbę zeznań podatkowych złożonych za 2017 rok z wykazaną nadpłatą w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz kwotę zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych (pdof). Powyższe zostało przedstawione w tabelach nr 1,2. Statystykę zeznań podatkowych za 2017 r. według kodu formularza, w tym liczbę deklaracji złożonych elektronicznie przedstawia Tabela nr 3.

Tabela nr 1 *Liczba deklaracji z wykazaną nadpłatą*

Liczba deklaracji/korekt złożonych za 2017 rok, w których zadeklarowano nadpłatę				Liczba ogółem
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	23 375
20 121	2 455	240	583	

Tabela nr 2 *Kwota wypłaconych nadpłat*

Kwota wypłaconych nadpłat w pdof					Łączna kwota wypłaconych nadpłat
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	ULG-1	22 303 918,93
15 561 452,53	3 751 128,99	754 732,80	205 497,21	2 031 107,40	

Z wyżej przedstawionych danych wynika, że za 2017 rok zostało złożonych ogółem 23 375 zeznań podatkowych z wykazaną kwotą nadpłaty. Według rodzaju formularza najwięcej wpłynęło zeznań z wykazaną nadpłatą w deklaracji PIT-37 – 20 121 szt., co stanowi 86,07 % ogółem deklaracji z wykazaną nadpłatą. Deklaracje PIT-36 stanowiły 10,5 % deklaracji z wykazaną nadpłatą, PIT-28 – 2,49%, natomiast PIT-36L – 1,02%.

Tabela nr 3 *Statystyka zeznań podatkowych za 2017 r. według kodu formularza*

Podatek	Kod formularza	Liczba złożonych zeznań ogółem	Liczba złożonych zeznań elektronicznie (SPED)
PIT	PIT-37	27 530	15 345
PIT	PIT-36	5 834	4 038
PPE	PIT-28	3 308	2 298
PPL	PIT-36L	765	683
Suma		37 437	22 364

W badanym okresie do US w Gryfinie wpłynęło łącznie 37 437 szt. deklaracji, w tym w formie elektronicznej wpłynęło 22 364 deklaracji, co stanowi 59,74% ogólnej liczby złożonych zeznań podatkowych.

(Dowód: akta kontroli str. 33-34)

W okresie objętym kontrolą nie było stwierdzono uchybienia terminu zwrotu nadpłaty w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Naczelnik Urzędu Skarbowego w Gryfinie w okresie objętym kontrolą nie występował z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli celno-skarbowej w zakresie zwrotu nadpłat podatku dochodowego od osób fizycznych.

2.2. Liczba przeprowadzonych w 2018 r. czynności sprawdzających z wykazaną kwotą nadpłaty.

Tabela 4

Liczba przeprowadzonych czynności sprawdzających				
PIT-37	PIT-36	PIT-36L	PIT-28	Razem
1147	273	79	13	1512

W badanym okresie w Urzędzie Skarbowym w Gryfinie przeprowadzono 1512 czynności sprawdzających tj. wobec 6,47 % wszystkich deklaracji z wykazaną kwotą nadpłaty (23 375 szt.).

(Dowód: akta kontroli str. 32)

3. Prawidłowość i terminowość dokonywania zwrotów nadpłat z zeznań podatkowych złożonych za 2017 r.

3.1. Czynności podejmowane przez Urząd w przypadku zadeklarowania zwrotu nadpłat z wybranych deklaracji PIT-37, PIT-36, PIT-36L oraz PIT-28 złożonych w kontrolowanym okresie.

Ocenę terminowości dokonywania zwrotu nadpłat, podejmowania czynności weryfikacyjnych w celu dokonania wstępnej oceny zasadności zwrotu nadpłat, akceptacji zwrotu nadpłat przez osoby uprawnione, przeprowadzonych czynności sprawdzających, poprawności obsługi deklaracji w systemach POLTAX i POLTAX2B przeprowadzono w oparciu o wytypowane losowo próby wybrane m.in. ze sporządzonych raportów:

- raport o podmiotach (głównych) na podstawie złożonych dokumentów (PIT-28, PIT-36, PIT-36L, PIT-37)
- raport „wykaz dzieci, które x razy wystąpiły na PIT/O”,
- raport „wykaz osób fizycznych wspólne PIT-37, PIT-36, umowa małżeńska”,
- raport dotyczący zeznań rocznych z wykazaną nadpłatą podatku wynikającą z ulgi prorodzinnej z tytułu wychowywania, co najmniej trojga dzieci tzw. „Karta Dużej Rodziny”,
- raport dotyczący podatników, którzy po raz pierwszy w urzędzie wykazali nadpłatę w kwocie min. 1000 zł,
- raport „Wykaz odliczenia internet 3 lata”.

W toku kontroli dokonywania zwrotów nadpłat z zeznań podatkowych badaniu poddano, w szczególności:

- czy zwrotu nadpłaty dokonano w terminie,
- czy akceptacji zwrotu nadpłaty dokonały osoby uprawnione zgodnie z obowiązującymi regulacjami,
- czy przed dokonaniem zwrotu nadpłaty podatku dokonano analizy pod kątem jej

- ewentualnego zaliczenia na poczet zaległości podatkowych podatnika,
- czy dokonano weryfikacji zgodności dokonanego zwrotu z dokumentem źródłowym pod kątem zgodności danych wykazanych w zeznaniach podatkowych z informacjami o dochodach,
 - poprawność obsługi zeznań podatkowych zgodnie z obowiązującymi przepisami (w tym, czy przeprowadzono weryfikację zasadności zwrotu nadpłaty).

Celem sprawdzenia poprawności obsługi zeznań podatkowych w Urzędzie do kontroli wybrano losowo próbę 29 deklaracji/korekt deklaracji z wykazaną nadpłatą za 2017 r.:

- 9 deklaracji PIT-37 (Tabela nr 5),
- 8 deklaracji PIT-36 (Tabela nr 6),
- 6 deklaracji PIT-36L (Tabela nr 7),
- 6 deklaracji PIT-28 (Tabela nr 8).

Raport o podmiotach (głównych) na podstawie złożonych dokumentów PIT-37 za 2017 r. (według kryterium wysokości kwoty nadpłaty podatku powyżej 6000 zł) zawierał 38 deklaracji, do kontroli wybrano 9 deklaracji – Tabela nr.5.

Tabela nr 5 nadpłaty wykazane w deklaracjach PIT-37

Lp.	NIP/PESEL	Data złożenia deklaracji/korekty	Kwota nadpłaty (zł)	Data faktycznego zwrotu	Kwota faktycznego zwrotu nadpłaty	Liczba dni (5-2)	Uwagi
	1	2	3	5	6	7	8
1		06-03-2018	13 637,00	21-03-2018	13 637,00	15	Wspólne rozliczenie z małżonkiem, PIT-37 zgodny z PIT-11, ulga na dzieci (8 dzieci),
2		06-03-2018	10 338,00	09-04-2018	10 338,00	34	Wspólne rozliczenie z małżonkiem, PIT-37 zgodny z PIT-11, odliczenia z tytułu darowizny – 1000 zł, dwie wpłaty na IKZP.
3		05-02-2018	13 215,00	13-02-2018	13 215,00	8	Wspólne rozliczenie z małżonkiem, ulga na dzieci (3 dzieci), II próg podatkowy, PIT-37 zgodny z PIT-11, zwrot przelewem
4		27-02-2018	7 467,00	14-03-2018	7 467,00	15	PIT-37 zgodny z PIT-11, samotna matka, ulga na 4 dzieci, zwrot przelewem

5	/	10-03-2018	9 621,00	28-03-2018	9 621,00	18	Wspólne rozliczenie z małżonkiem, PIT-37 zgodny z PIT-11, zwrot przelewem
6	,	27-02-2018	6 988,00	14-03-2018	6 988,00	15	Odliczenie na 4 dzieci, rozliczenie indywidualne, PIT-37 zgodny z PIT-11
7		22-03-2018	4 223,00	08-05-2018	4 223,00	47	Ulga na 3 dzieci, pierwszy raz wykazana w urzędzie kwota nadpłaty, przeprowadzono czynności sprawdzające (16-04-2018) – brak nieprawidłowości
8		27-04-2018	2 506,00	27-07-2018	2 506,00	91	Ulga na 2 dzieci, dane w zakresie dochodów zgodne z PIT-11, po raz pierwszy wykazana w urzędzie kwota nadpłaty, przeprowadzono czynności sprawdzające (13-06-2018) – brak nieprawidłowości
9	/	17-04-2018	1 758,00	16-06-2018	1 758,00	60	Ulga na 1 dziecko, rozliczenie wspólne z małżonkiem, po raz pierwszy wykazana w urzędzie kwota nadpłaty, przeprowadzono czynności sprawdzające (28-05-2018) – brak nieprawidłowości
Średnia						34	

W wyniku przeprowadzonej kontroli w zakresie weryfikacji dokonanych zwrotów nadpłat wskazanych w deklaracjach PIT-37 ustalono, że:

- w 4 przypadkach podatnicy dokonali rozliczenia wspólnie z małżonkiem (poz. 1, 2, 3, 5).
W trakcie czynności kontrolnych wytypowanych zeznań podatkowych PIT-37 na podstawie *wykazu osób fizycznych wspólne PIT-37, PIT-36, umowa małżeńska* dokonano sprawdzenia, czy nie dokonano wspólnego rozliczenia się małżonków w przypadku posiadania przez nich umowy o rozdzielności majątkowej. W kontrolowanych zeznaniach nie wystąpiły umowy o rozdzielności majątkowej małżonków,
- w 9 przypadkach (poz. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9) podatnicy dokonali odliczenia ulgi na dzieci, w 1 przypadku (poz. 2) podatnik dokonał odliczenia darowizny oraz wpłat na IKZP.

- Zwrotu nadpłat dokonano na podstawie rejestrów p/o, które zostały zatwierdzone do zwrotu i podlegały akceptacji przez uprawnione osoby zgodnie z przyjętymi regulacjami;
- w 3 przypadkach (poz. 7, 8, 9) z uwagi na wykazaną po raz pierwszy w urzędzie nadpłatę w wysokości min. 1000 zł, wobec podatników przeprowadzono czynności sprawdzające (zgodnie z informacją z dn. 08.02.2019 r.). Na podstawie dokumentów nadesłanych przez podatników zweryfikowano dokonane odliczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości;
 - w 1 przypadku (poz.8) stwierdzono opóźnienie we wprowadzeniu dokumentu do systemu POLTAX – 18 dni,
 - we wszystkich skontrolowanych zeznaniach dane były zgodne z dokumentami źródłowymi (PIT-11) w zakresie uzyskanych dochodów,
 - zwroty nadpłat zostały zaakceptowane przez osoby uprawnione zgodnie z obowiązującymi regulacjami,
 - przed dokonaniem zwrotu dokonano sprawdzenia stanu zaległości podatników oraz informacji o niezakończonych sprawach egzekucyjnych zarejestrowanych w systemach organu,
 - w przypadku zwrotów nadpłat dotyczących deklaracji ujętych w poz. 1, 2, 3 nie prowadzono czynności sprawdzających, z uwagi na fakt, iż wobec tych podatników prowadzono czynności sprawdzające w latach poprzednich. W przypadku deklaracji z poz. 4, 5, 6 czynności sprawdzające wykonane zostały na podstawie danych dostępnych w urzędzie. Zgodnie z uzyskaną informacją z dn. 19.02.2019 r. podatnik nie jest wzywany do czynności sprawdzających, jeżeli można uzyskać potrzebne informacje z urzędu z ewidencji lub systemów informatycznych. Przed dokonaniem zwrotu nadpłat czynności sprawdzające z udziałem podatnika prowadzone są wówczas, jeżeli dane nie są znane z urzędu lub wzbudzają uzasadnione wątpliwości. Powyższe dotyczy również sytuacji, gdy kwoty nadpłat są niższe niż wskazane w decyzji nr 7/2015.
 - we wszystkich przypadkach zwrotu podatku dokonano w ustawowym terminie.
- (dowód: akta kontroli str. 142)

W związku z pismem znak: DPP3.8622.7.2018 z dn. 05.02.2018 r., w którym Ministerstwo Finansów zaleciło zwrócenie szczególnej uwagi na bezzwłoczne i rzetelne wprowadzanie do systemu POLTAX danych z zeznań rocznych oraz realizowanie zwrotów, kontroli oprócz terminowości realizowania zwrotów, poddano również terminowość wprowadzania

i zatwierdzania dokumentów w systemie.

Średni upływ czasu od złożenia zeznania do zwrotu nadpłaty dla zeznań w badanej próbie wyniósł 34 dni.

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego wprowadzenia do systemu dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 4,4 dnia (czasy graniczne od 0 do 18).

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego zatwierdzenia w systemie dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 4,7 dnia (czasy graniczne od 0 do 18).

Raport o podmiotach (głównych) na podstawie złożonych dokumentów PIT-36 za 2017 r. (według kryterium wielkości kwoty nadpłaty powyżej 8000 zł) dotyczył 39 deklaracji. Kontroli poddano 8 deklaracji – Tabela nr 6.

Tabela nr 6 nadpłaty wykazane w deklaracjach PIT-36

Lp.	NIP	Data złożenia deklaracji	Kwota nadpłaty (zł)	Data faktycznego zwrotu	Kwota faktycznego zwrotu nadpłaty	Liczba dni (5-2)	Uwagi
	1	2	3	5	6	7	8
1		11.05.2018	63 795,00	05.06.2018	63 795,00	25	Korekta zeznania, kwota nadpłaty taka sama jak w zeznaniu pierwotnym, wspólne rozliczenie podatników,
2		30.04.2018	19 823,00	16.06.2018	19 823,00	47	Korekta zeznania, kwota z zeznania pierwotnego 9 605,00 zł, rozliczenie wspólne z małżonkiem, przeprowadzono czynności sprawdzające w wyniku, których uznano prawidłowość zeznania.
3		21.03.2018	28 280,00	19.05.2018	28 187,00	59	Podatnik nie zapłacił w ciągu roku należnych zaliczek w pełnej wysokości. W wyniku podjętych czynności (adnotacja z rozmowy telefonicznej z dn. 29.03.2018 r.) po przedstawieniu wyjaśnień przez podatnika uznano kwotę nadpłaty.

							Od kwot niezapłaconych w terminie zaliczek zostały naliczone odsetki należne od terminu płatności do dnia złożenia zeznania (93 zł) Nie wydano postanowienia o zaliczeniu nadpłaty na poczet zaległości.
4		27.04.2018	23 433,00	12.06.2018	23 433,00	46	Przeprowadzono czynności wyjaśniające w wyniku, których uznano zeznanie za prawidłowe
5		14.03.2018	14 773,00	16.04.2018	14 733,00	33	Wspólne rozliczenie z małżonkiem
6		13.01.2018	20 054,00	25.01.2018	20 061,00	12	Wspólne rozliczenie z małżonkiem, Na kwotę faktycznego zwrotu składa się nadpłata wykazana w zeznaniu oraz nadpłata wynikająca z różnicy między kwotą zaliczek wpisaną przez podatnika w PIT-36, a kwotą faktycznie wpłaconych zaliczek (7,00 zł)
7		19.03.2018	1552,00	19.05.2018	1552,00	61	Ulga na 3 dzieci, po raz pierwszy wykazana w urzędzie nadpłata, przeprowadzono czynności sprawdzające (23.03.2018) – brak nieprawidłowości
8		02.03.2018	3755,00	07.04.2018	3755,00	36	Wspólne rozliczenie małżonków, odliczenia na internet i na darowiznę, po raz pierwszy wykazana w urzędzie nadpłata, przeprowadzono czynności sprawdzające (13.06.2018) – brak nieprawidłowości
Średnia						40	

W wyniku przeprowadzonej kontroli w zakresie weryfikacji dokonanych zwrotów nadpłat wskazanych w deklaracjach PIT-36 ustalono, że:

- w 5 przypadkach (poz. 1, 2, 5, 6, 8) podatnicy dokonali wspólnego rozliczenia. W trakcie czynności kontrolnych wytypowanych zeznań podatkowych PIT-37 na podstawie *wykazu osób fizycznych wspólne PIT-37, PIT-36, umowa małżeńska* dokonano sprawdzenia, czy nie dokonano wspólnego rozliczenia się małżonków w przypadku posiadania przez nich umowy o rozdzielnosci majątkowej. W kontrolowanych zeznaniach nie wystąpiły umowy o rozdzielnosci majątkowej małżonków.
- w 2 przypadkach (poz. 7, 8) z uwagi na wykazaną po raz pierwszy w urzędzie nadpłatę w wysokości min. 1000 zł, wobec podatników przeprowadzono czynności sprawdzające (zgodnie z informacją z dn. 08.02.2019 r.). Na podstawie dokumentów nadesłanych przez podatników zweryfikowano dokonane odliczenia. Nie stwierdzono nieprawidłowości;
- zwrot nadpłat wykazanych w deklaracjach ujętych w poz. 2, 3, 4 został poprzedzony czynnościami sprawdzającymi w wyniku, których uznano zeznania za prawidłowe. W przypadku zwrotów nadpłat dotyczących deklaracji ujętych w poz. 1, 5, 6 czynności sprawdzające wykonane zostały na podstawie danych dostępnych w urzędzie,
- przed dokonaniem zwrotu dokonano sprawdzenia stanu zaległości podatników oraz informacji o niezakończonych sprawach egzekucyjnych zarejestrowanych w systemach organu,
- w 1 przypadku (poz. 3) stwierdzono brak wydania postanowienia w sprawie zaliczenia nadpłaty podatku na poczet zaległości podatkowych (odsetki od kwot niezapłaconych w terminie zaliczek), co stanowi naruszenie przepisu art. 76a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, który stanowi, iż *w sprawach zaliczenia nadpłaty na poczet zaległych oraz bieżących zobowiązań podatkowych wydaje się postanowienie, na które służy zażalenie. Zaliczenie, o którym mowa w art 76a § 2 pkt. 1, następuje z dniem złożenia deklaracji wykazującej zwrot podatku,*
- do każdej deklaracji zostały sporządzone karty weryfikacji zeznania w zakresie zgodności wpłaconych zaliczek miesięcznych. Zwroty nadpłat zostały zaakceptowane przez osoby uprawnione zgodnie z obowiązującymi regulacjami na kartach weryfikacji,
- we wszystkich przypadkach zwrotu podatku dokonano w ustawowym terminie.

W celu sprawdzenia terminowości wprowadzania do systemu POLTAX zeznań PIT-36 kontroli poddano terminy realizowania zwrotu nadpłat oraz wprowadzania i zatwierdzanie dokumentów w systemie POLTAX:

Średni upływ czasu od złożenia zeznania do zwrotu nadpłaty dla zeznań w badanej próbie wyniósł 40 dni.

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego wprowadzenia do systemu dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 1,8 dnia (czasy graniczne od 0 do 3).

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego zatwierdzenia w systemie dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 2,5 dnia (czasy graniczne od 1 do 5).

(dowód: akta kontroli str. 143)

Sporządzony raport o podmiotach (głównych) na podstawie złożonych dokumentów PIT-36L (według kryterium wielkości kwoty nadpłaty powyżej 8000 zł) dotyczył 43 deklaracji. Kontroli poddano 6 deklaracji – Tabela nr 7.

Tabela nr 7 nadpłaty wykazane w deklaracjach PIT-36L

Lp.	NIP	Data złożenia deklaracji	Kwota nadpłaty (zł)	Data faktycznego zwrotu	Kwota faktycznego zwrotu nadpłaty	Liczba dni (5-2)	Uwagi
	1	2	3	5	6	7	8
1		04.07.2018 (pierwotne zeznanie 30.04.2018)	53 204,00	nd	nd	nd	Korekta zeznania, kwota nadpłaty z zeznania pierwotnego – 18528,00, przeprowadzono czynności sprawdzające (adnotacja z dn. 09.07.2018) w wyniku, których podatnik złożył wyjaśnienia i dokumenty w dn. 19.07.2018. Podatnik złożył wnioski (z dn. 30.04.2018, 25.05.2018 r., 17.08.2018, 02.10.2018) o zaliczenie nadpłaty na poczet zobowiązań podatkowych (zaliczek podatku dochodowego i należnego podatku VAT)
2		27.04.2018	61 872,00	04.06.2018	61 872,00	38	
3		26.04.2018	45 675,00	nd	nd	nd	Korekta zeznania, W zeznaniu pierwotnym stwierdzono błędne kwoty zaliczek, przeprowadzono czynności sprawdzające w dn. 25.04.2018 Uznano złożoną korektę zeznania za prawidłową. Wniosek o zaliczenie nadpłaty na poczet bieżących zobowiązań (zaliczka za III/2018 w kwocie 8 732,00 zł) i przyszłych

							zaliczek w podatku dochodowym. Nadpłata została zaliczona zgodnie z wnioskiem podatnika.
4		30.04.2018	52 873,00	05.06.2018	52 873,00	36	Uproszczona forma opodatkowania, Czynności sprawdzające przeprowadzone na podstawie danych dostępnych w urzędzie
5		23.04.2018	14 456,00	04.06.2018	586,00	41	Uproszczona forma opodatkowania, w polu 99 zeznania podatnik wskazał, aby nadpłatę zaliczyć na poczet należnej zaliczki od miesiąca marca do grudnia 2018 r. Nadpłata w kwocie 13 870,00 została zaliczona zgodnie z wnioskiem podatnika na poczet zaliczek od III do XII 2018 r.
6		22.05.2018	95 135,00	nd	nd	nd	Korekta zeznania, Kwota z zeznania pierwotnego 91 135,00 zł, uproszczona forma opodatkowania, wniosek podatnika z dn. 30.04.2018 r. o zaliczenie nadpłaty na poczet podatku VAT za III i IV 2018 r. Kwota nadpłaty 54035,00 została zaliczona zgodnie z wnioskiem, pozostała kwota nadpłaty została zaliczona na poczet zaległości w podatku dochodowym oraz podatku VAT w dn. 25.06.2018 r. Postanowienie nie zostało wydane.
Średnia						38	

Na podstawie pobranej próby zeznań podatkowych PIT-36L z wykazaną kwotą nadpłaty ustalono, że:

- w 3 przypadkach (poz. 1, 3, 4) przeprowadzono czynności sprawdzające przed dokonaniem zwrotu nadpłaty,
- przed dokonaniem zwrotu dokonano sprawdzenia stanu zaległości podatników oraz informacji o niezakończonych sprawach egzekucyjnych zarejestrowanych w systemach organu,

- w 4 przypadkach (poz. 1, 3, 5, 6) dokonano zaliczenia nadpłat wykazanych w zeznaniach na poczet bieżących i przyszłych zobowiązań podatkowych zgodnie z wnioskami podatników,
- w 1 przypadkach (poz. 6) stwierdzono brak wydania postanowienia w sprawie zaliczenia nadpłaty podatku na poczet zaległości podatkowych, co stanowi naruszenie przepisu art. 76a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa,
- do każdej deklaracji zostały sporządzone karty weryfikacji zeznania rocznego w zakresie zgodności wpłaconych zaliczek miesięcznych. Zwroty nadpłat zostały zaakceptowane przez osoby uprawnione zgodnie z obowiązującymi regulacjami na kartach weryfikacji,
- we wszystkich przypadkach zwrotu podatku dokonano w ustawowym terminie.

W celu sprawdzenia terminowości wprowadzania do systemu POLTAX zeznań PIT-36L kontroli poddano terminy realizowania zwrotu nadpłat oraz wprowadzania i zatwierdzanie dokumentów w systemie POLTAX:

Średni upływ czasu od złożenia zeznania do zwrotu nadpłaty dla zeznań w badanej próbie wyniósł 38 dni.

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego wprowadzenia do systemu dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 1,2 dnia (czasy graniczne od 0 do 3).

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego zatwierdzenia w systemie dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 1,8 dnia (czasy graniczne od 0 do 4).

(dowód: akta kontroli str. 144)

Sporządzony raport o podmiotach (głównych) na podstawie złożonych dokumentów PIT-28 (kryterium wysokości kwoty nadpłaty podatku powyżej 2000 zł) zawierał 14 deklaracji. Nie było zeznań rocznych PIT-28 za 2017 r. z kwotą zwrotu powyżej 8000 zł.

Kontroli poddano 6 deklaracji – Tabela nr 8.

Tabela nr 8 nadpłaty wykazane w deklaracjach PIT-28

Lp.	NIP	Data złożenia deklaracji	Kwota nadpłaty (zł)	Data faktycznego zwrotu	Kwota faktycznego zwrotu nadpłaty	Liczba dni (5-2)	Uwagi
	1	2	3	5	6	7	8
1		06.07.2018	3 628,00	13.08.2018	3 034,00	38	Korekta zeznania, kwota nadpłaty z zeznania pierwotnego –

							458 zł, w systemie POLTAX2B adnotacja o błędnych zaliczkach, wezwaniu podatnika z dn. 28.02.2018 r. oraz o rozmowie telefonicznej w dn. 04.07.2018 r.
2		26.01.2018	3 130,00	19.02.2018	3 130,00	24	-
3	i	18.01.2018	3 237,00	23.01.2018	3 237,00	5	-
4		22.01.2018	3 207,00	19.02.2018	3 199,50	28	Kwota zwrotu pomniejszona o koszty przekazu pocztowego
5		02.02.2018	3 482,00	22.02.2018	3 482,00	20	Zeznanie złożone po terminie wraz z czynnym żalem.
6		25.01.2018	3 117,00	nd	nd	-	Wniosek podatnika z dn. 25.01.2018 o przeksięgowanie nadpłaty na poczet przyszłych zobowiązań. Nadpłata zaliczona na poczet zryczałowanego podatku za styczeń 2018 – 2708 zł i luty – 409 zł
Średnia						19	

Na podstawie pobranej próby zeznań podatkowych PIT-28 z wykazaną kwotą nadpłaty ustalono, że:

- w 1 przypadku (poz. 5) podatnik złożył zeznanie po upływie terminu ustawowego wraz z czynnym żalem,
- w 1 przypadkach (poz. 4) zwrotu dokonano przekazem pocztowym,
- w 1 przypadku (poz. 6) kwotę nadpłaty przeksięgowano zgodnie z wnioskiem podatnika,
- we wszystkich przypadkach zwroty nadpłat zostały zaakceptowane przez osoby uprawnione zgodnie z obowiązującymi regulacjami,
- przed dokonaniem zwrotu dokonano sprawdzenia stanu zaległości podatników oraz informacji o niezakończonych sprawach egzekucyjnych zarejestrowanych w systemach organu,
- do każdej deklaracji zostały sporządzone karty weryfikacji zeznania rocznego w zakresie

zgodności wpłaconych zaliczek miesięcznych. Zwroty nadpłat zostały zaakceptowane przez osoby uprawnione zgodnie z obowiązującymi regulacjami na kartach weryfikacji,

- we wszystkich przypadkach zwrotu podatku dokonano w ustawowym terminie.

W celu sprawdzenia terminowości wprowadzania do systemu POLTAX zeznań PIT-28 kontroli poddano terminy realizowania zwrotu nadpłat oraz wprowadzania i zatwierdzanie dokumentów w systemie POLTAX:

Średni upływ czasu od złożenia zeznania do zwrotu nadpłaty dla zeznań w badanej próbie wyniósł 19 dni.

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego wprowadzenia do systemu dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 1,2 dnia (czasy graniczne od 0 do 3).

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego zatwierdzenia w systemie dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 2,3 dnia (czasy graniczne od 0 do 7).

(dowód: akta kontroli str. 145)

3.2 Prawidłowość stosowania przepisów art. 274 ustawy Ordynacja podatkowa (sporządzania korekty z urzędu)

Na podstawie art. 274 § 1 pkt 1 ustawy Ordynacja podatkowa, upoważniającego organ do sporządzania korekty deklaracji, stosownych poprawek lub uzupełnień w określonych w ww. przepisie przypadkach, Urząd Skarbowy w Gryfinie sporządził korekty zeznań z urzędu za 2017 w 2 przypadkach.

Naczelnik Urzędu w piśmie z dn. 21.02.2019 r. wyjaśnił, że *liczba korekt z urzędu wykonywana jest w ograniczonym zakresie, ponieważ w napiętym harmonogramie „akcji rozliczeń podatkowych”, kiedy na bieżąco wyjaśniane są wątpliwości i pomyłki, najbardziej efektywną wydaje się forma kontaktu bezpośredniego lub wezwanie pisemne. Forma taka, jak pokazało doświadczenie, jest akceptowana przez podatników. Ponadto, dokonując korekty z urzędu poza wiedzą podatnika, należy mieć pewność, że dane wykazane w zeznaniu rzeczywiście dotyczą kwot nieprzekraczających 5 000 zł. Taką pewność daje kontakt bezpośredni lub korekta złożona przez podatnika, która przedstawia często inny obraz, niż w zeznaniu pierwotnym.*

(dowód: akta kontroli str. 136-138)

Badaniu poddano prawidłowość sporządzania korekt zeznań z urzędu, mając na uwadze obowiązujące przepisy art. 274 ustawy Ordynacja podatkowa.

Tabela nr 9

L.p	NIP/PESEL	Data złożenia deklaracji pierwotnej	Data złożenia korekty deklaracji (uprawomocnienie korekty)	Kwota nadpłaty/kwota do zapłaty (zł)	Data faktycznego zwrotu	Uwagi
	1	2	3	5	6	
1		02.05.2018	31.07.2018	300,50	04.09.2018	PIT-37, Korekta z urzędu doręczona w dn. 17.07.2018, wcześniej wezwanie z dn. 21.05.2018 r o skorygowanie zeznania w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania. Zwrot przekazem pocztowym
2		30.04.2018	05.07.2018	334,50	04.09.2018	Wezwanie o skorygowanie zeznania z dn. 14.05.2018 r. i z 12.06.2018 r. Korekta z urzędu – pismo z dn. 26.06.2018 r. W dniu 05.07.2018 r. podatnik osobiście złożył korektę zeznania. Zwrot przekazem pocztowym

Na podstawie ww. zeznań podatkowych, w których sporządzono korekty z urzędu ustalono, że:

- urząd przestrzegał regulacji zawartych w treści art. 274 §1 i §2 Ordynacji podatkowej, tj. skorygowane deklaracje przesłano podatnikom wraz z informacją o zmianie wysokości zobowiązania podatkowego oraz kwoty nadpłaty. Informacja zawierała pouczenie o prawie do złożenia sprzeciwu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uwierzytelnionej kopii skorygowanego zeznania, oraz informację o skutkach jego niewniesienia (zgodnie z art. 274 §3 i §4 OP),
- na korekty deklaracji sporządzone z urzędu nie wniesiono sprzeciwu,
- we wszystkich przypadkach prawidłowo wprowadzono do systemu POLTAX daty ich złożenia, tj. przyjmując datę uprawomocnienia korekty.

(Dowód: akta kontroli str. 75, 146)

4. Prawidłowość dokonywania weryfikacji

4.1. Weryfikacja „przyspieszonych zwrotów nadpłat podatku” tj. w terminie do 2 dni od dnia złożenia zeznania w Urzędzie.

Z wyjaśnień udzielonych przez Kierownika Referatu Rachunkowości w dn. 13 lutego 2019 r. i w dn. 19.02.2019 r. (pismo nr 3207-SER.09.1.2019) wynika, że nie było przypadków dokonywania tzw. „zwrotów przyspieszonych”. Zwroty w terminie do 2 dni od dnia złożenia zeznania w urzędzie były realizowane w miesiącu styczniu, co wynikało z podjęcia decyzji, aby nie czekać z dokonaniem zwrotu w przypadku prawidłowo złożonego zeznania. Przykładowo zostały wskazane zeznania PIT-37 złożone elektronicznie, przypisane do rejestru p/o nr 73162 w dn. 18.01.2018 r., który zawierał dokumenty złożone w dniach 11.01.2018 r. do 18.01.2018 r. Rejestr został zaksięgowany w dn. 18.01.2018 r., a zwroty dokonane zostały w dn. 19.01.2018 r. (Dowód: akta kontroli str. 45-46,116-120)

4.2. Weryfikacja zeznań z wykazaniem odliczeniem kosztów poniesionych na działalność badawczo - rozwojową.

Z informacji przedstawionej w odpowiedzi na pismo nr 3201-IWW.0921.4.2019.6 z dn. 05.02.2019 r. wynika, że w zeznaniach PIT-36 i PIT-36L za 2017 rok nie stwierdzono odliczenia od podstawy obliczenia podatku kosztów uzyskania przychodów poniesionych na działalność badawczo-rozwojową (raport o podmiotach na podstawie pozycji złożonych dokumentów z dn. 05.02.2019 r.).

(Dowód: akta kontroli str. 94)

4.3. Liczba zwrotów nadpłat podatku dochodowego od osób fizycznych dla rodzin wielodzietnych (posiadaczy Karty Dużej Rodziny – dalej KDR).

Pismem znak: AP9.842.2.2015.PIQ z dn. 22.01.2016 r. Podsekretarz Stanu Marian Banaś polecił dyrektorom izb skarbowych sprawne organizowanie procesu zwrotu nadpłaty uprawnionym podatnikom (posiadającym uprawnienia na podstawie ustawy z dn. 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny) i dokonywanie tego zwrotu w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od dnia złożenia zeznania drogą elektroniczną.

Tabela nr 10

Liczba zwrotów nadpłat podatku dochodowego od osób fizycznych dla rodzin wielodzietnych		
Zwroty dla rodzin wielodzietnych łącznie	Zwroty zrealizowane w terminie 30 dni	Zwroty zrealizowane w terminie ustawowym (tj. w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia zeznania)
419	413	6

Na podstawie sporządzonego w dn. 15.02.2019 r. raportu *Zwroty dla rodzin wielodzietnych ePIT – stan zwrotów* ustalono łączną liczbę zwrotów nadpłat podatku dochodowego od osób fizycznych dla rodzin wielodzietnych (ulga z tytułu posiadania, co najmniej trójki dzieci) – 419, w tym:

- zwroty zrealizowane w preferencyjnym terminie 30 dni – 413, co stanowi 98,56 % wszystkich zwrotów nadpłat dla rodzin wielodzietnych,
- zwroty zrealizowane w terminie ustawowym – 6, co stanowi 1,43% wszystkich zwrotów nadpłat dla rodzin wielodzietnych.

Z wyjaśnień złożonych przez Kierownika SER odnośnie realizacji zwrotów nadpłat dla rodzin wielodzietnych wynika, że w celu dokonania zwrotu nadpłaty dla rodzin wielodzietnych w preferencyjnym terminie do 30 dni, sporządzane były skrypty przez informatyka w zakresie deklaracji złożonych w formie elektronicznej z załącznikiem PIT/O, w których dokonano odliczenia ulgi na troje i więcej dzieci. Wynik skryptu podlegał weryfikacji pod kątem poprawności deklaracji i akceptacji kwoty nadpłaty do zwrotu. Pierwszy skryp został wykonany w dn. 13.03.2018 r., następne były wykonywane cyklicznie, co tydzień na wniosek kierownika Referatu Rachunkowości. Ostatni skrypt wykonano w dn. 08.06.2018 r.

Odnośnie przypadków zwrotu nadpłaty w terminie późniejszy niż 30 dni (od 34 do 44 dni - 4 przypadki, 79 dni – 1 przypadek, 101 dni – 1 przypadek) wyjaśniono, iż:

- w 5 przypadkach zwrotu nadpłaty dokonano na rachunki bankowe komorników sądowych,
- w 1 przypadku zeznanie podatkowe wpłynęło w dn. 27.04.2018 r., zwrotu dokonano w dn. 08.06.2018 r. ze względu na konieczność weryfikacji zeznania i dużą liczbę zeznań do weryfikacji.

(Dowód: akta kontroli str. 116-135)

Kontroli poddano 6 deklaracji z wykazaną nadpłatą w pdf dla rodzin wielodzietnych, co zostało opisane na str. 10-11,14 projektu wystąpienia pokontrolnego.

4.4 Weryfikacja zgodności dokonanego zwrotu z dokumentem źródłowym (z PIT-11, PIT-11A, PIT-8C, PIT-D, PIT-O).

Ze sporządzonego w dniu 11.12.2018 r. raportu „KONTROLA ZGODNOŚCI MIĘDZY DOKUMENTAMI” (formularz: PIT-37) wynika, iż:

- łącznie dokumentów skontrolowanych: 25 581 szt.,
- łącznie dokumentów błędnych: 2 255 szt.

Przedmiotowy raport zawiera informacje dotyczące liczby zeznań, w których występuje różnica pomiędzy zeznaniem, a informacjami z PIT-8C, PIT-11, PIT-11A, PIT-11C lub załącznikami PIT-D, PIT-O. W związku z powyższym w dn. 20.02.2019 r. zwrócono się z prośbą o złożenie wyjaśnień, jakie czynności podjęto w związku z powyższą informacją.

Z wyjaśnień udzielonych przez Naczelnika Urzędu w piśmie z dn. 21.02.2019 r. nr 3207-ZN.090.4.2019 wynika, że na błędy w ilości 2 255 sztuk składają się:

1. Brak informacji od podatnika (w zeznaniu większy przychód).
2. Więcej informacji od podatnika, niż wynika to z zeznania.
3. Błędnie przeniesione przez podatnika kwoty z informacji od płatnika w nieodpowiednie rubryki (brak wpływu na wynik zeznania).
4. Brak w zeznaniu niskich kwot uzyskanych najczęściej z umów zleceń (kwota nadpłaty przy wysokim przychodzie nie ulega zmianie).

Naczelnik Urzędu wyjaśnił, że w 2018 r. nie prowadzono czynności weryfikacyjnych danych wynikających wprost z przedmiotowego raportu. Weryfikacja zeznań podatkowych odbywa się na bieżąco w trakcie akcji PIT, a po jej zakończeniu na podstawie sporządzanych raportów następuje weryfikacja ulg i odliczeń. W zależności od możliwości organizacyjno-kadrowych wykonywane są czynności obejmujące bieżący rok podatkowy lub 2-3 lata ubiegłe. W toku wprowadzania zeznań do systemu POLTAX na bieżąco są przekazywane zeznania, z których wynika rażąca nieprawidłowość. Wzorem lat ubiegłych, wezwania do złożenia brakujących informacji poprzedzone są analizą wstępną, wskazującą czy efekt finansowy wykonywanych czynności będzie współmierny z nakładem czasu i kosztów. Taka analiza jest możliwa w przyszłości lub wykonywana jest w czasie kompleksowej weryfikacji rozliczeń podatnika.

(Dowód: akta kontroli str. 136-138)

4.5 Weryfikacja zwrotu nadpłat podatku małżonkom rozliczającym się wspólnie w przypadku rozdzielności majątkowej małżonków.

Celem sprawdzenia poprawności w ww. zakresie do kontroli przedłożono raport wygenerowany z aplikacji e-Orus: „Wykaz osób fizycznych wspólne PIT-37, PIT-36 Umowa małżeńska CZM” sporządzony w dniu 12.12.2018 r. dla potrzeb prowadzonej przez pracowników urzędu weryfikacji. Raport zawiera 117 pozycji podatników, którzy złożyli wspólne zeznanie. Z raportu wynika, że 38 pozycji może dotyczyć umów o rozdzielności majątkowej małżonków, pozostałe dotyczą umów rozszerzających ustawową wspólność

majątkową. Z raportu oraz ustnych informacji przekazanych przez kierownika SOB wynika, że wszystkie pozycje dotyczące rozdzielnosci majątkowej były objęte czynnościami weryfikacyjnymi, co świadczy o tym, że ryzyko wspólnego rozliczenia małżonków, mimo rozdzielnosci majątkowej jest monitorowane przez pracowników Urzędu. Do kontroli wytypowano 5 przypadków i sprawdzono w systemie POLTAX, czy małżonkowie, którzy zgodnie z raportem mogli posiadać rozdzielnosc majątkową, nie rozliczyli się wspólnie. Odnośnie wytypowanych przypadków, zwrócono się do Kierownika SOB o udzielenie informacji dotyczących ewentualnych rezultatów prowadzonych weryfikacji.

Z udzielonych w dn. 18.02.2019 r. (pismo nr 3207-SOB.090.4.2019) w powyższym zakresie wyjaśnień wynika, iż:

- 1) NIP – XXXXXXXXXX - umowa majątkowa małżeńska z dnia 08.08.2007 r. ujęta w systemie CZM dotyczy poprzedniego związku małżeńskiego jednego z podatników,
- 2) NIP - XXXXXXXXXX – umowa majątkowa małżeńska z dn. 31.05.2007 r. ujęta w systemie CZM dotyczy podziału majątku wspólnego, brak innych zarejestrowanych umów małżeńskich,
- 3) NIP – XXXXXXXXXX – umowa majątkowa małżeńska z dn. 29.09.2006 r. została błędnie zarejestrowana w systemie CZM, w małżeństwie obowiązuje ustawowy ustrój majątkowy,
- 4) NIP – XXXXXXXXXX - umowa majątkowa małżeńska z dn. 22.05.2006 r., przeprowadzono czynności sprawdzające w wyniku, których wezwano małżonków do złożenia wyjaśnień lub złożenia korekty zeznania, w związku z istnieniem umowy o rozdzielnosci majątkowej. Z przeprowadzonych czynności wynika, że podatnicy rozliczali się wspólnie w okresie 2013-2017 r. W toku rozmowy telefonicznej (adnotacja służbowa z dn. 19.12.2018 r.) ustalono, że złożą zeznania podatkowe indywidualnie. W dn. 12.02.2019 r. do podatników zostało skierowane pisemne wezwanie o udzielenie wyjaśnień bądź o skorygowanie zeznań poprzez złożenie dwóch indywidualnych,
- 5) NIP – XXXXXXXXXX – zgodnie z zapisem w systemie CZM jest umowa z dn. 19.05.2005 r. o wyłączenie ustawowej wspólności majątkowej. W wyniku podjętych czynności weryfikacyjnych ustalono, że w Urzędzie brak jest przedmiotowego aktu.

W związku z powyższym będą prowadzone dalsze czynności sprawdzające.

Ponadto, Kierownik SOB poinformowała, że przedmiotowy raport został częściowo zweryfikowany, a dalsze czynności podjęte zostaną po „Akcji – PIT 2018”.

Skarbowej w Szczecinie.

- w przypadku ujętych w pkt 1 i 2 zwroty nadpłat zostały zaakceptowane przez osoby uprawnione zgodnie z obowiązującymi regulacjami.

Mając na uwadze liczbę zarejestrowanych wniosków o stwierdzenie nadpłaty podatku zwrócono się do Naczelnika Urzędu o poinformowanie, jaki tryb postępowania przyjęto w urzędzie w przypadkach składanych przez podatników korekt zeznań zwiększających kwotę nadpłaty podatku.

Zgodnie ze stanowiskiem Naczelnika wyrażonym w dn. 25.03.2019 r. (pismo znak: 3207-ZN.090.6.2019) art. 75 § 1 Ordynacji podatkowej znajduje zastosowanie w sytuacji, gdy podatnicy kwestionują wysokość pobranego przez płatnika podatku lub zasadność pobrania podatku przez płatnika. W takiej sytuacji wraz z wnioskiem o stwierdzenie nadpłaty podatnicy są zobowiązani złożyć skorygowane zeznanie. Takie sytuacje są w skali roku stosunkowo nieliczne, stąd wskazana w trakcie kontroli liczba trzech wniosków. W przypadku, gdy zwiększenie kwoty nadpłaty w korekcie zeznania nie jest wynikiem kwestionowania rozliczenia dokonanego przez płatnika, lecz następuje w wyniku dokonania korekty uprzednio złożonego przez podatnika zeznania, w której to korekcie podatnik uwzględnia przysługujące ulgi lub korzysta z preferencyjnego sposobu opodatkowania, zastosowanie ma art. 75 § 4, który stanowi, że jeżeli prawidłowość skorygowania zeznania nie budzi wątpliwości, organ podatkowy zwraca nadpłatę bez wydawania decyzji stwierdzającej nadpłatę. Natomiast wątpliwości, co do prawidłowości skorygowanej deklaracji, wyjaśnianie są w trakcie czynności sprawdzających.

(Dowód: akta kontroli str. 75,147, 305-306)

W związku z powyższymi ustaleniami zwrócono się do Naczelnika Wydziału Podatków Dochodowych, Majątkowych i Sektorowych IAS w Szczecinie o zajęcie stanowiska, w zakresie obowiązku składania wraz ze skorygowanym zeznaniem wniosku o stwierdzenie nadpłaty podatku.

W odpowiedzi Wydział Podatków Dochodowych, Majątkowych i Sektorowych przekazał opinię prawną (pismo nr 3201-IWP.025.1.140.2019.2 z dn. 26.04.2019 r.) wydaną w powyższej kwestii przez Wydział Obsługi Prawnej IAS w Szczecinie. Z przedstawionej opinii wynika, że zgodnie z przepisami ustawy Ordynacja podatkowa nadpłatą jest kwota nadpłaconego lub nienależnie zapłaconego podatku (art. 72 § 1 pkt 1 O.p.). Nadpłata powstaje z dniem złożenia zeznania rocznego – dla podatników podatku dochodowego (art. 73 § 2 pkt 1 O.p.). W przypadku złożenia korekty zeznania w wyniku, której dochodzi do zakwestionowania przez podatnika wysokości

pobranego podatku (zasadności pobrania przez płatnika podatku) składa on wniosek o stwierdzenie nadpłaty (art. 75 § 1 O.p. w związku z art. 75 § 3). Ustawodawca przy tym nie uzależnia złożenia wniosku o stwierdzenie nadpłaty wraz z korektą zeznania od terminu złożenia korekty, czyli np. od terminu, w którym składa się zeznania roczne w podatku dochodowym. Zatem niezależnie od terminu składania korekty zeznania, w wyniku której podatnik kwestionuje wysokość pobranego podatku (zasadność pobrania przez płatnika podatku), podatnik winien złożyć wniosek o stwierdzenie nadpłaty. W przypadku, gdy korekta zeznania wynika z błędów matematycznych związanych z błędnym wypełnieniem zeznania rocznego np. niewłaściwym wpisaniem zaliczek niż te faktycznie wpłacone, bądź innych sytuacji niezwiązanych z zakwestionowaniem zasadności pobrania przez płatnika podatku albo wysokości pobranego przez niego podatku, to w takim przypadku podatnik nie ma obowiązku składania wniosku o stwierdzenie nadpłaty podatku. Wystarczające jest w tej sytuacji złożenie samej korekty zeznania rocznego.

(Dowód: akta kontroli str. 312-317)

4.7 Weryfikacja zwrotu nadpłat podatku w zakresie zasadności wykazania w zeznaniach podatkowych ulg na dzieci w przypadkach, gdy w formularzach PIT/O dzieci wystąpiły x razy.

Celem sprawdzenia poprawności przeprowadzonej weryfikacji w powyższym zakresie (na podstawie sporządzonego z aplikacji e-ORUSR *Wykazu dzieci, które x razy wystąpiły na PIT/O* z dn. 18.09.2018 r. oraz 07.02.2019 r.) do kontroli losowo wybrano 7 przypadków.

Dane ujęte w ww. wykazach były przedmiotem weryfikacji przez pracowników komórki SOB.

Tabela nr 11

L.p.	PESEL dziecka wykazany x razy w PIT/O	NIP/PESEL podatników, u których wystąpił ten sam nr PESEL dziecka	Uwagi
1	2	3	4
1			Ojciec dziecka odliczył ulgę za część roku w kwocie 556,02 zł. Matka dokonała odliczenia za cały rok. Prowadzono czynności sprawdzające w wyniku, których Kierownik komórki SOB wystąpiła z wnioskiem do komórki SPW o wszczęcie postępowania podatkowego.
1			

2			Babcia dziecka odliczyła ulgę za 3 miesiące. Matka dziecka odliczyła ulgę za cały rok, od września 2017 r. była pozbawiona prawa opieki nad dzieckiem. Prowadzono czynności sprawdzające w wyniku, których Kierownik komórki SOB skierował wniosek do komórki SPW o wszczęcie postępowania podatkowego wobec matki dziecka.
2			
3			Wspólna ulga na dwoje dzieci. Matka odliczyła ulgę na jedno dziecko za 2 miesiące tj. X-XI w kwocie 185,34 zł. Ojciec dziecka wskazał odliczenie za miesiące X-XII, ale kwota dotyczyła 1,5 m-ca -139,00 zł. Powyższe wskazuje, że za jeden miesiąc matka odliczyła całość ulgi, a ojciec połowę miesiąca.
3			
4			Ulgę na dziecko rozliczona przez oboje rodziców w częściach ½ (po 6 m-cy)
4			
5			Ulgę rozliczona w całości przez ojca.
5			
6			Matka dziecka odliczyła ulgę na dziecko za okres I-VII. Ojciec dziecka odliczył ulgę za okres VIII-XII.
6			
7			Matka wykazała odliczenie na dziecko za cały rok. Ojciec dziecka odliczył ulgę za 6 m-cy. Zgodnie z informacją zawartą w systemie POLTAX - w dn. 18.10.2018 r. wszczęto postępowanie podatkowe, w dn. 02.01.2019 r. wydano decyzję określającą wysokość zobowiązania.
7			

Na podstawie pobranej próby zeznań podatkowych ustalono, że:

- zeznania podatkowe, w których w formularzu PIT/O dzieci wystąpiły x razy były przedmiotem weryfikacji przez pracowników komórki SOB,
- w 1 przypadku (poz. 3) podatnicy nieprawidłowo odliczyli ulgę na dziecko, za jeden miesiąc matka odliczyła całą przysługującą ulgę, natomiast ojciec odliczył połowę miesiąca,
- w 3 przypadkach (poz. 1, 2, 7) w wyniku przeprowadzonych czynności sprawdzających skierowano wnioski o wszczęcie postępowania podatkowego.

Ponadto, na podstawie pobranej próby sprawdzono terminy realizowania zwrotu nadpłat oraz wprowadzania i zatwierdzania dokumentów w systemie POLTAX:

Średni upływ czasu od złożenia zeznania do zwrotu nadpłaty dla zeznań w badanej próbie wyniósł 36 dni.

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego wprowadzenia do systemu dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 2,7 dnia (czasy graniczne od 0 do 7),

Średni upływ czasu od złożenia dokumentu do jego zatwierdzenia w systemie dla zeznań w badanej próbie wyniósł – 3,2 dnia (czasy graniczne od 0 do 7).

(dowód: akta kontroli str. 148-149)

4.8 Weryfikacja odliczeń użytkownika sieci internet

Celem sprawdzenia poprawności w wyżej wskazanym zakresie na podstawie raportu wygenerowanego z aplikacji e-Orus „Wykaz odliczenia internet 3 lata” z dn. 18.09.2018 r. kontrolą objęto 100% ujętych w wykazie zeznań z wykazaną nadpłatą za 2017 r. Z udzielonych przez Kierownika SOB informacji wynika, że sporządza się corocznie raporty odnośnie podatników, którzy w trzech ostatnich latach dokonywali odliczeń z tytułu kosztów poniesionych na użytkowanie sieci internet. Sporządzony w dniu 18.09.2018 raport zawiera 9 pozycji, z którego wynika, że odnośnie wszystkich podatników podjęto czynności weryfikacyjne w wyniku, których podatnicy złożyli korekty zeznań.

(Dowód: akta kontroli str.230)

4.9 Weryfikacja wykazanej po raz pierwszy w urzędzie nadpłaty

W Urzędzie Skarbowym w Gryfinie kwestia nadpłat wykazanych po raz pierwszy w urzędzie w kwocie min. 1000 zł jest monitorowana. Do kontroli przedstawiono sporządzane cyklicznie raporty zawierające dane o zeznaniach w powyższym zakresie. Raporty są sporządzane w okresie, kiedy składane są zeznania i zgodnie z informacjami przekazanymi przez Kierownika SOB są na bieżąco weryfikowane. Raporty sporządzane są narastająco, a ostatni raport z dn. 09.07.2018 r. zawierał 99 pozycji. Zgodnie z informacją przekazaną przez Kierownika SOB wszystkie pozycje zostały objęte czynnościami sprawdzającymi. Do kontroli wytypowano 5 pozycji i na podstawie przedstawionej dokumentacji sprawdzono przeprowadzenie czynności sprawdzających. Powyższe zostało opisane na str. 10-12, 15 projektu wystąpienia pokontrolnego. Ustalono, że w każdym przypadku wykazanej w zeznaniu po raz pierwszy nadpłaty w wysokości min. 1000 zł przeprowadzona została weryfikacja poprawności dokonanych odliczeń.

(Dowód: akta kontroli str. 149, 198-202)

Ocena cząstkowa w badanym obszarze opisanym w pkt 2, 3, 4 – pozytywna z uchybieniami

Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie pozytywnie z uchybieniami ocenia działalność Naczelnika Urzędu Skarbowego w Gryfinie w zakresie przedmiotu kontroli „Prawidłowość i terminowość dokonywania zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych”.

Przy realizacji zadań objętych przedmiotem kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. Dokonano zwrotu nadpłaty podatnikom, którzy nieprawidłowo dokonali odliczenia ulgi na dziecko, tj. matka dziecka dokonała odliczenia całej przysługującej ulgi za jeden miesiąc, ojciec dziecka odliczył połowę tego samego miesiąca - 1 przypadek, str. 28 -29 projektu wystąpienia pokontrolnego.
2. Brak wydania postanowienia w sprawie zaliczenia nadpłaty podatku na poczet zaległości podatkowych – 2 przypadki, str. 15, 18 projektu wystąpienia pokontrolnego.
3. Brak aktualnych wewnętrznych regulacji w zakresie zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Za staranność działań w zakresie objętym kontrolą, odpowiedzialność ponoszą pracownicy komórek organizacyjnych urzędu (tj. SOB, SER), którym powierzono wykonywanie zadań związanych z przedmiotowym obszarem oraz osoby nadzorujące ich pracę.

Mając na uwadze ustalenia kontroli, Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie zaleca:

1. Przeprowadzenie weryfikacji zwrotu nadpłaty opisanego w pkt 1, a w przypadku uznania za ekonomicznie uzasadnione, podjęcie działań zmierzających do złożenia korekt deklaracji.
2. Przestrzeganie przepisów art. 76a § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa w zakresie wydawania postanowień w sprawie zaliczenia nadpłaty na poczet zaległych oraz bieżących zobowiązań podatkowych.
3. Uaktualnienie wewnętrznych regulacji w zakresie zwrotów nadpłat w podatku dochodowym od osób fizycznych.
4. Systematyczne prowadzenie kontroli funkcjonalnych w obszarze objętym kontrolą.

Informację o wykorzystaniu ustaleń kontroli oraz podjętych działaniach mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych uchybień, należy przekazać do Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie w terminie 30 dni roboczych od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Dyrektor
Izby Administracji Skarbowej
w Szczecinie
Jarosław Grzelak

